

Folkethingets Forhandlinger. (129.)

2045 15. Dec. 1888: 2. Beh. af Lovf. om Østergivelse af Fattigunderstøttelse m. m. 2046

Medlem maa undskyldte, men naar jeg hører hans Grunde, maa han ogsaa høre vore. Jeg vil ikke saare, fornærme eller overfalde Noget og mindst Medlemmer fra det ærede Mindretals Side her i Salen. Thi jeg sætter saa megen Pris paa for mit Bedkommende, at vi altid faae Sagerne saa altsidigt drøftede, at jeg sommetider er rent taknemlig, naar et enkelt Medlem, som staar temmelig ene med sine Anstuelser, selv blandt sine nævne Kolleger og Meningsfæller, vil staa frem og forklare sit Synspunkt. Men her er det ikke et Spørgsmaal indenfor en Sære, hvor vi Alle sammen ere mere personlig interesserede, men her er et Spørgsmaal om 70 pCt. omtrent af Familieme, Husfædre og Familiefædre omkring i Landet — ja det vil gaa hen derimod — der kunne blive berørte af dette Forslag. Ikke saaledes, at de Alle sammen ville komme ind derunder, paa ingen Maade, men de staa paa en saa gyngende Grund med Hensyn til deres pekuniære Eksistens, at der ikke er Sikkerhed for, at de ikke engang i deres Liv kunne komme ind derunder i det afgjørende Dieblit. Saaledes er det at forstaa. Altsaa, det komme vi til siden, efter som den ærede Minister stiller sig, men under andre Forhold. Men jeg har troet for mit Bedkommende bestemt at maatte nedlægge Indsigelse derimod. Ogsaa jeg kjender Noget til de Folk, om jeg end ikke kjender saa meget til Malexfaget i Kjøbenhavn som det ærede Medlem, det vil jeg indrømme.

Den meget ærede Ordfører for Udvalget (Neergaard) var lidt haard ved mig. Jeg takker forøvrigt ogsaa ham for den Skole, han satte mig i med Hensyn til Overveelsen af den rigtige Maade at tage Tingene paa her. Jeg har lært meget i den Henseende i de senere Aar af yngre Kolleger i Thinget, og jeg haaber at lære endnu meget Mere, og jeg agter de Meddelelser og Overveelser, som saaledes ere komne frem angaaende disse Sager, og som staa i nøie Forbindelse ganske vist ogsaa med dette Forslag. Det ærede Medlem sæbde en Dom over Folkethingets Politik og Folkethingets Stilling gjennem en Række af Aar, som om ikke i Ord, saa dog i sin Slutning omtrent samstemmende med, hvad vi ofte have hørt fra den anden Side af Salen. Vi have kun talt — Ord, Ord! men ingen Beslutninger; vi skulde have taget,

hvad vi kunde faae, smaa Stridt, saa ad Gaangen, saa vare vi komne frem. Og hvad var det Andet blevet? Frugtesløse og gølge Fraser, det er det Hele. Have vi ikke hørt det tidt nok fra den anden Side? Jeg vil indrømme, at jeg staa saamaend ikke her som Folkethingets Forbær, navnlig ikke under de nuværende Forhold og efter hele den Stilling, hvori vi staa; dertil har jeg ingen Ret og ingenlunde nogen Forpligtelse, men jeg tror dog, at min høiagtede Kollega som Ordfører ser noget for doctrinært paa dette. Der som det ærede Medlem tror, at Frihedsarbeidet, som er gjort i Folket og her inde har været uden Frugt i Almindelighed taget, saa tager han storlig feil. Selv om Frugten ikke har affat sig i positive Love, og det kan være godt nok at den ikke har det i flere Tilfælde, saa har den affat sig i Folkets Tankegang og Frihedsind, i hele dets Handel og Wandel ude i Landet. Gaa 20 til 30 Aar tilbage. Hvor dan faae det da ud i Landet med Hensyn til alle de forskjellige Virksomheder og alle de forskellige Forhold? Der er en himmelvid Forskjel, og jeg tillader mig at paastaa, at Folkethingets Arbejde, selv om det ærede Medlem kalder det Ord og kun Ord, har haft en væsentlig medvirkende, befrugtende Indflydelse, ogsaa paa den Frihedsudvikling, vort Folk har været under. Det ærede Medlem tager feil, naar han tror, at det kun er Ord, naar Folkethinget vedtager en Beslutning. Jeg tænker mig, at Folkethinget var væsentlig enigt — naturligvis ikke helt enigt, og havde vedtaget en bestemt Beslutning om, hvorledes det vilde stille sig overfor den fattigere Del af Befolkningen, en villiestærk, varm, Sagen hengiven Beslutning. Den vilde prælle af imod en Minister og et Flertal i Landstinget. Man forbereder atter Sagen ude i Befolkningen, den præller atter af. Vel, det maa man høre sig for, det bliver ingen Lov, eller, hvis man vil have Noget ud deraf, bliver det en affumpet, halvt drøbt Lov. Men siger jeg, saa er der en anden Vej, der staa tilbage. Tag dette her og overgiv det saa til Sogneraadene, man siger, de staa med nogle Undtagelser paa samme Side som vi. Der som de nu ere med i dette Arbejde og gjentagne Gange vælges til denne Virksomhed, saa sig de: Vil Landstinget og Ministeriet sætte sig imod det, saa gjennemføre vi Sogneraad det,